

Hugskot og viðmerkingar – send sms til 225000

Oddagrein

Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo

KONKRET BOÐ – IKKI NEVNDIR

Tað var við stórum áhuga, at vit her á redaktiónini settust at lurta eftir røðu løgmans á ólavsoðu. Eitt av málunum, sum vit hava roynt at lýst í summar, er stóra fráflytingin, og á hesum stað fríggjadagin eftirlýstu vit eitt greitt boð frá løgmanni og samgongu uppá, hvørji tiltøk landsstýrið ætlar at seta í verk nú beinanvegin til tess at steðga skeivu og vandamiklu gongdini.

Tølini eru ræðandi. Ein stórtur partur av ungdóminum flytur av landinum, og bara ein brotpartur kemur aftur. Soleiðis hvørva eini 150 fólk árliga úr føroyska samfelagnum. Og hetta eru ung fólk, sum annars høvdu stovnað familju – og soleiðis kundu økt fólkatálið við

teimum 2,5 børnunum, sum føroyskar kvinnur føða í miðal. Bara ein slíkur árgangur hevði við miðalburðartalinum kunna vaksið til 525 fólk eftir nøkrum árum.

Fráflytingin hevur tí ómetaliga stóran týðning – og hon er grundarlag fyri tí búskaparvøkstri, sum løgmaður so javnan tosar um. Men boðið hjá løgmanni upp á loysnir er hvørki greitt ella ítøkiligt.

Løgmaður staðfesti, at fólkatálið frá at hava vaksið í nøkur ár er farið at minka. Hann staðfesti, at tilflytingin til Føroya er minkað, meðan fráflytingin hevur verið støðug.

Hansara boð var, at vit mugu skipa samfelagið soleiðis, at tað er lokkandi hjá fólki at flyta til landið,

og at her skal vera gott at vera hjá familjum við børnum.

– Til hetta krevst, at vit fáa fleiri spennandi arbeiðspláss, nøktandi vælfærdartænastur, góðar útbúgv-ingarmøguleikar, umframt góð frítíðar- og mentanartilboð. Fyri at røkka hesum málum krevst búskaparvøkstur, segði løgmaður.

Hann vísti síðani á ymisk yvirorðnað mál – og at hann í næstum fer at seta ein bólk at útgreina og gera eina heildarætlan við átøkum, ið skulu setast í verk fyri at skapa fólkaavøkstur – og at hann fer at samráðast við allar flokkar um málið, tí tað krevur breiðar semjur.

Bara tað, at um 1.000 hava valt at siga Føroyum farvæl, meðan

løgmaður hevur sitið í starvinum, átti at fingið samgonguna at tikið hetta málið í størri álvara enn at tosa í yvirskriftum. Vit kundu hugsað okkum at fingið eitt boð upp á, hvussu landsstýrissamgongan hugsar sær at fáa fleiri ung fólk at taka part av útbúgving í Føroyum, og hvussu samgongan ætlar at tryggja ungum og eldhugaðum nýútbúnum fólki neyðugu vælferðarrættindi, sum tú hevur í øðrum londum, tá tú skalt út á arbeiðsmarknaðin. Hesi fólk sleppa eitt nú

ikki upp í ALS skipanina, og verða tí verandi eitt nú í Danmark, meðan tey søkja sær starv.

Tá hava føroyska samfelagið sagt teimum, at vit hava ikki brúk fyri tær – eins og tá vit senda ungdómin uttanlands at lesa.

Konkret boð uppá, hvat vit skulu gera her og nú, tað hevði verið munin frægari enn orðavavstur um at seta bólkur og breiðar semjur.

Samgongan má koma við loysnum heldur enn karmum

Fer at broyta lønirnar hjá landsstýrisfólki

Løgmaður boðaði í ólavsokurøðuni frá, at lønarviðurskiptini hjá landsstýrisfólki verða broytt.

– Tað hevur verið funnist at lønarviðurskiptunum hjá landsstýrisfólki. Eg haldi, at skipanin skal broytast. Í lötuni endurskoðar ein óheft nevnd viðurskiptini, og ætlanin er at leggja uppskot til nýggja reglur fyri lögtingið í hesi tingsetuni, segði lög-

maður.

Tá lögmaður sipar til, at funnist hevur verið at lønarviðurskiptunum, so meinar helst við tað mikla kjak, sum hevur verið serliga um skattafríu koyripengarnar – upp til góðar 13.500 krónur skattafrítt um mánaðin, og serliga stóru pensjónina, sum landsstýrisfólk kunnu upptjæna sær eftir einans átta árum, meðan vanlig

fólk skulu nýta út við 40 ár fyri upptjæna sær tilsvarendi pensjón.

Í síðstu tingsetu feldi landsstýrissamgongan eitt uppskot frá Rigmor Dam um at taka av skipanina við koyripengum. Men nú hevur lögmaður so lovað, at viðurskiptini verða broytt fyri næstu ólavsoðu.

Akfaraslag	Jul 2012	Jul 2011	Broyting Jul 12/11	Jan-Jul 2012	Jan-Jul 2011	Broyting 12/11	%broyting 12/11
Bussar	1	1	0	2	16	-14	-87.50 %
Hýrubílar	2	1	1	18	12	6	50.00 %
Kampingvagnar	2	0	2	6	5	1	20.00 %
Lastbilar	1	2	-1	10	8	2	25.00 %
Leguvagnar	0	0	0	3	1	2	200.00 %
Motorsúkkur	1	0	1	3	8	-5	-62.50 %
Neyðsendarakfør	0	3	-3	2	4	-2	-50.00 %
Persónbilar	97	72	25	616	495	121	24.44 %
Prutl	4	4	0	36	49	-13	-26.53 %
Tangabilar	0	0	0	1	0	1	ódef.
Viðfestivagnar	15	19	-4	64	72	-8	-11.11 %
Voruvagnar	10	2	8	77	47	30	63.83 %
Samlað:	133	104	29	838	717	121	16,88 %

Selt 25 prosent fleiri persónbilar

Fyrstu sjei mánaðirnar í ár vórðu seldir 616 nýggir persónbilar, og tað eru 121 fleiri enn sama tíðarskeið í fjør, ella ein vøkstur upp á 24,44 prosent.

Hagtøl frá Akstovuni vísa tó, at samlaða sòlan av nýggjum akførum er vaksin við 16,88 prosentum fyrstu sjei mánaðirnar í ár í mun til sama tíðarskeið í fjør. Tilsam-

ans eru seldir 838 nýggj akfør í mun til 717, tað er eisini ein munur upp á 121 akfør – ella sløk 17 prosent framgongd.

Bispur prædikar á ólavsoðu

ANNITA Á FRÍÐRIKSMØRK
KJAK Á SÍÐU 19

Er Sambandið loysingar-flokkur?

JOHAN DAHL
KJAK Á SÍÐU 20

Sig ta røttu søguna Helena!

Politikarar siga so mangt lög-ið. Men tá tú merkir, at ein politikari bendir sannleikan til egnan fyrirun – ella sigur beinleiðis ósatt fyri at pynta upp á seg sjálv, so setir politikarin sjálvur álit sítt í vanda.

Eitt dømi um hetta er í seinastu útgávu av Kvinnu. Í viðtali við blaðið sigur Helena Dam á Neystabø soleiðis um orsökina til, at hon fór upp í politikk í 1990:

»Tað kom ein øði í meg, tí eg helt, at tað heila fór av skriðuni. Teir stóru flokkarnir sóu ikki, hvat var í ferð við at henda, tað var ein ovurhonds optimisma í landinum, alt bar til. Øll vanlig mennisku sóu, at tað gekk ikki... Tá eg so fekk eina áheitan um at stilla upp, hugsaði eg: Hví ikki? Og

so varð eg vald.«

Tað er møguligt, at hon hevur rætt í hesi lýsing av støðuni í 1990. Men tað var ikki orsøkin til øðina, sum kom í hana. Helena var aktivur limur í Javnaðarflokkinum heilt til tveir dagar áðrenn hon kom á listan hjá Sjálvstýrisflokkinum. Øðin kom í hana, tá Suðurstreymoyar Javnaðarfelag vrakaði mann hennara, Kristian á Neystabø, sum valevni. Hann var ikki millum tey 16, sum vórðu vald á listan hetta mánaðarvöldið.

Helena Dam á Neystabø rýmdu av fundinum, og tveir dagar seinni var hon valevni hjá Sjálvstýrisflokkinum.

Tað hevði verið reiðiliggari, um hon segði ta røttu og sonnu søguna.